

AVRUPA 1800-2000

1800-1900

NAPOLYON BONAPART (1804-1815)

Napolyon Bonapart (1769-1821), 1804 yılından 1814 yılına kadar ve daha sonra tekrar 1815'te I. Napolyon sıfatıyla Fransız İmparatoru olarak hüküm sürmüştür, Korsika doğumlu bir Fransız General ve politikacıydı. Şarlman (Charlemagne) döneminden sonra Avrupa Kıtasında en büyük imparatorluğu kurmuştur.

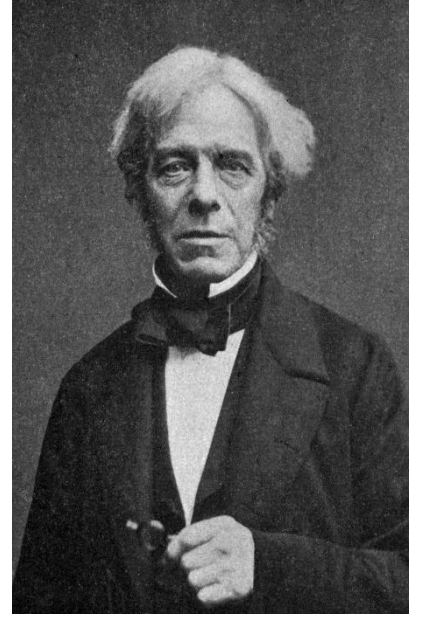
OTTO VON BISMARCK (1862-1890)

Otto von Bismarck, 1815 yılında Prusya'da doğmuş ve 1898 yılında ölmüş Alman devlet adamıdır. Prusya Başbakanı ve Almanya'nın ilk şansölyesi olarak görev yapmıştır. "Demir Şansölye" lakabıyla tanınan Bismarck, 1871 yılında Almanya'nın siyasi birliğini sağlamıştır. Diplomasi ve savaş stratejileriyle güçlü bir Alman devleti kurmuş, aynı zamanda sosyal güvenlik sistemlerinin temelini atmıştır. Avrupa'da uzun süreli barışı koruyan etkili bir lider olarak tarihe geçmiştir.

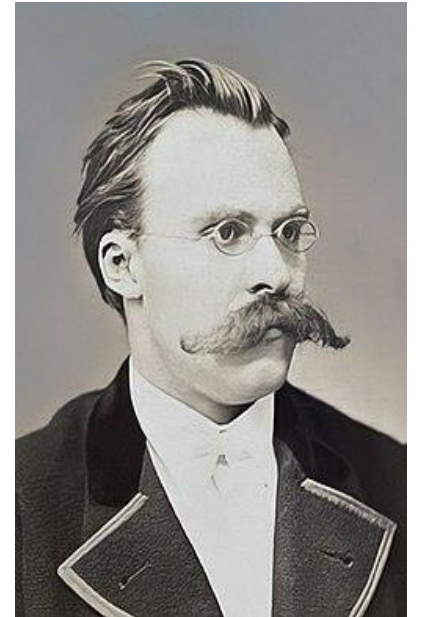
MİCHAEL FARADA (1791-1867)

Michael Faraday, 1791 yılında İngiltere'de doğmuş, 1867 yılında ölmüş önemli bir fizikçi ve kimyagerdir. Elektrik ve manyetizma üzerine yaptığı çalışmalarla tanınır. Elektromanyetik indüksiyon, elektroliz yasaları ve elektrik motorunun temellerini atmıştır. Deneysel yeteneği çok güçlü olan Faraday, modern elektriğin gelişmesine büyük katkı sağlamıştır. Ayrıca elektrik enerjisinin pratik kullanımını mümkün kılan bilim insanlarından biridir. Eğitim hayatı sınırlı olmasına rağmen bilime olan ilgisi ve çalışmalarıyla tarihe geçmiştir.

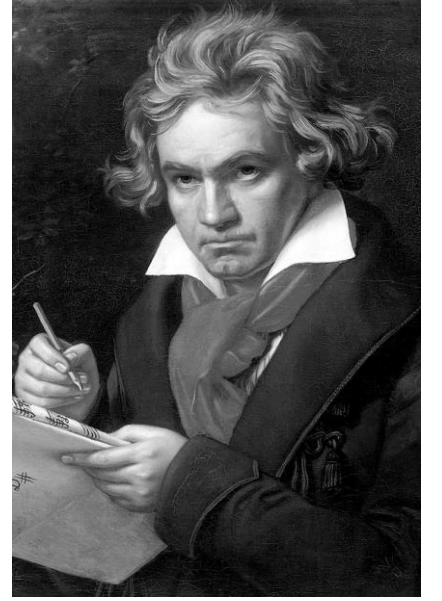
FRİEDRİCH NİETZSCHE (1844-1900)

Friedrich Nietzsche, 1844 yılında Almanya'da doğmuş, 1900 yılında ölmüş bir filozoftur. Modern felsefenin en etkili düşünürlerinden biridir. "Tanrı öldü" sözüyle tanınır ve bu ifadeyle geleneksel din ve ahlak anlayışlarını sorgulamıştır. Güç istenci, üstinsan ve ebedi dönüş gibi kavramlarıyla bireyin özgürlüğünü, yaratıcılığını ve yaşamın anlamını öne çıkarmıştır. Felsefesi, varoluşçuluk ve postmodern düşünce üzerinde büyük etki bırakmıştır. Düşünceleri zamanında tartışmalı bulunmuş, ancak sonraki dönemlerde büyük değer kazanmıştır.

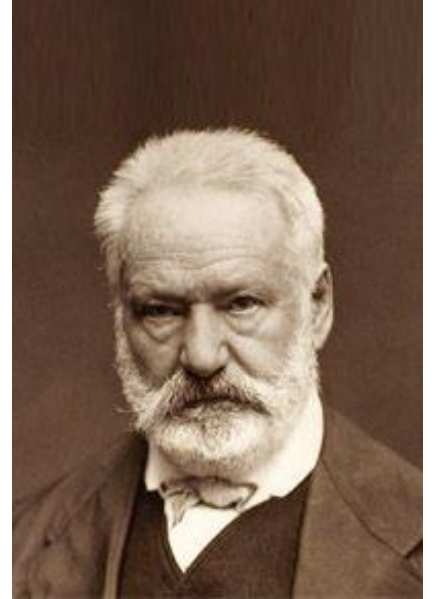
LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770-1827)

Ludwig van Beethoven, 1770 yılında Almanya'da doğmuş, 1827 yılında ölmüş dünyaca ünlü bir bestecidir. Klasik müzikten romantik döneme geçişin öncüsüdür. 9 senfoni, piyano sonatları, yaylı çalgılar kuartetleri ve Fidelio operası gibi eserleriyle tanınır. İşitme duyusunu kaybetmesine rağmen beste yapmaya devam etmiştir. Müziğiyle duygu derinliği, özgürlük ve insanlık temalarını işlemiş; sanat tarihinde kalıcı bir iz bırakmıştır.

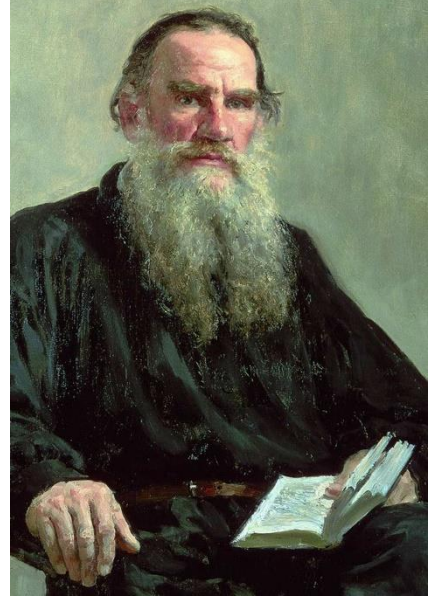
VİCTOR HUGO (1802-1885)

Victor Hugo, 1802 yılında Fransa'da doğmuş, 1885 yılında ölmüş ünlü bir yazar, şair ve siyasetçidir. Fransız romantizminin en önemli temsilcilerindendir. Edebiyat kariyerine şiirle başlamış, daha sonra roman ve tiyatro eserleriyle büyük ün kazanmıştır. En bilinen eserleri arasında "Sefiller" ve "Notre-Dame'ın Kamburu" yer alır. Eserlerinde adalet, özgürlük, yoksulluk ve insan hakları gibi temaları işlemiştir. Sürgün yıllarında da yazmayı sürdüren Hugo, hem edebiyatta hem de toplumsal konularda etkili bir figür olmuştur. Ölümünde Fransa'da ulusal yas ilan edilmiş, Panthéon'a defnedilmiştir.

LEO TOLSTOY (1828-1910)

Leo Tolstoy, 1828 yılında Rusya'da doğmuş, 1910 yılında ölmüş dünyaca ünlü bir yazar ve düşünürdür. "Savaş ve Barış" ile "Anna Karenina" adlı romanlarıyla edebiyat tarihinde önemli bir yer edinmiştir. Gerçekçilik akımının önde gelen temsilcilerindendir. Eserlerinde savaş, ahlak, aile, din ve insan ruhunu derinlemesine işlemiştir. Hayatının ilerleyen dönemlerinde sade yaşamı ve ahlaki öğretileri savunan bir düşünce tarzı geliştirmiştir. Tolstoy, hem edebi gücü hem de felsefi fikirleriyle modern dünya düşüncesine yön veren isimlerden biridir.

1900-2000

WINSTON CHURCHILL (1900-1955)

Winston Churchill, 1874 yılında İngiltere'de doğmuş, 1965 yılında ölmüş bir devlet adamı, yazar ve liderdir. II. Dünya Savaşı sırasında İngiltere Başbakanı olarak Nazi Almanyası'na karşı direnişiyle tanınmıştır. Güçlü hitabeti ve kararlı liderliği sayesinde halkına moral vermiştir. Savaş sonrası kısa bir süre iktidardan ayrılrsa da 1951'de tekrar başbakan olmuştur. Aynı zamanda Nobel Edebiyat Ödülü kazanmış bir yazardır. Churchill, 20. yüzyılın en etkili siyasi liderlerinden biri olarak kabul edilir.

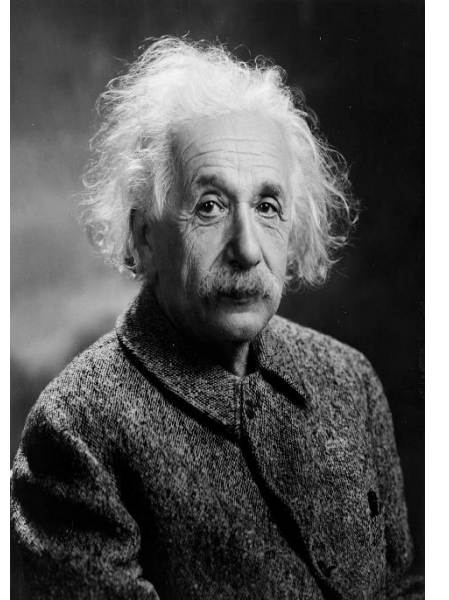
ADOLF HITLER (1933-1945)

Adolf Hitler, 1889 yılında Avusturya'da doğmuş, 1945 yılında Almanya'da intihar ederek ölmüş bir siyasetçidir. Nazi Partisi'nin lideri ve 1933–1945 yılları arasında Almanya'nın diktatörü olmuştur. II. Dünya Savaşı'nı başlatan ve Holokost'a (Yahudi Soykırımı) neden olan politikalarıyla tanınır. Aşırı milliyetçi, ırkçı ve otoriter ideolojilere dayanan bir rejim kurmuştur. 1939'da Polonya'ya saldırarak savaşı başlatmış, milyonlarca insanın ölümüne yol açmıştır. 1945'te savaşın sonlarına doğru Berlin'de intihar etmiştir. Hitler, tarihte en çok tartışılan ve en yıkıcı etkiler bırakmış liderlerden biridir.

ALBERT EİNSTEİN (1879-1955)

Albert Einstein, 1879 yılında Almanya'nın Ulm kentinde doğmuş, 1955 yılında ABD'de ölmüş dünyaca ünlü bir fizikçidir. Görelilik (izafiyet) teorisi ile modern fiziğe büyük katkılar sağlamıştır. 1905 yılında yayınladığı $E=mc^2$ formülüyle tanınır. Zaman, uzay ve kütle gibi kavramlara getirdiği yeni bakış açısı, bilim dünyasında devrim yaratmıştır. 1921'de Nobel Fizik Ödülü kazanmıştır. Yahudi kökenli olduğu için Nazi rejiminden kaçarak Amerika'ya göç etmiş, hayatının sonuna kadar orada yaşamıştır. Sadece bilimsel başarılarıyla değil, barış yanlısı tutumları ve insan haklarına verdiği önemle de tanınır.

MARIE CURIE (1867-1934)

Marie Curie, 1867 yılında Polonya’da doğmuş, 1934 yılında Fransa’da ölmüş dünyaca ünlü bir bilim insanıdır. Radyoaktivite üzerine yaptığı çalışmalarla tanınır. Polonyum ve radyum elementlerini keşfetmiştir. Bilim tarihinde iki farklı alanda (fizik ve kimya) Nobel Ödülü kazanan ilk kişi olmuştur. Kadınların bilimdeki yerini güçlendiren öncülerdendir. Çalışmaları, özellikle tıp ve nükleer fizik alanlarında büyük etki yaratmıştır. Hem bilimsel başarılarıyla hem de azmiyle ilham veren bir figürdür.

GEORGE ORWELL (1903-1950)

George Orwell, 1903’te Hindistan’da doğmuş, 1950’de ölmüş İngiliz yazar ve gazetecidir. “Hayvan Çiftliği” ve “1984” adlı eserleriyle tanınır. Totaliter rejimlere karşı eleştirileriyle ün kazanmıştır. Sade dili ve güçlü toplumsal mesajlarıyla 20. yüzyılın önemli yazarlarındanıdır.

SALVADOR DALÍ (1904-1989)

Salvador Dalí, 1904 yılında İspanya’da doğmuş, 1989 yılında ölmüş ünlü bir sürrealist (gerçeküstücü) ressamdır. Gerçeküstü imgeler, rüyalar ve bilinçaltı temalarıyla tanınır. En bilinen eseri “Eriyen Saatler” adlı tablodur (The Persistence of Memory). Sıra dışı tarzı, ilginç kişiliği ve sanata getirdiği yeniliklerle 20. yüzyılın en etkileyici sanatçılarından biri olmuştur.

OAMANLI-TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1800-2000

1800-1922

PADİŞAHLAR

II. MAHMUD (1808-1839)

II. Mahmud, 1785 yılında doğmuş, 1808–1839 yılları arasında Osmanlı padişahı olarak tahtta kalmıştır. Osmanlı İmparatorluğu’nu modernleştirmek amacıyla önemli reformlar yapmıştır. En bilinen icraatlarından biri, Yeniçeri Ocağı’nı kaldırmasıdır (1826, Vaka-i Hayriye). Bunun yerine modern bir ordu kurmuştur. Eğitim, sağlık, hukuk ve yönetim alanlarında Batı tarzı düzenlemeler getirmiştir. Tanzimat Fermanı’nın altyapısını hazırlayan padişah olarak kabul edilir. Yenilikçi tavrı nedeniyle hem övgü hem de tepki almıştır. 1839’da hayatını kaybetmiştir.

ABDÜLMECİD (1839-1861)

Sultan Abdülmecid, 1823 yılında doğmuş, 1839–1861 yılları arasında Osmanlı padişahı olarak görev yapmıştır. Tahta çıkışının ardından Tanzimat Fermanı'nı ilan ederek Osmanlı'da modernleşme sürecini resmen başlatmıştır. Hukuk, eğitim, yönetim ve maliye alanlarında önemli reformlar yapılmıştır. Batı'ya yakın bir yönetim anlayışını benimsemiş, ilk Osmanlı Meclisi olan Meclis-i Maarif-i Umumiye'yi kurdurmuştur. Dolmabahçe Sarayı'nı inşa ettiren padişaktır. 1861 yılında genç yaşta hayatını kaybetmiştir.

ABDÜLAZİZ (1861-1876)

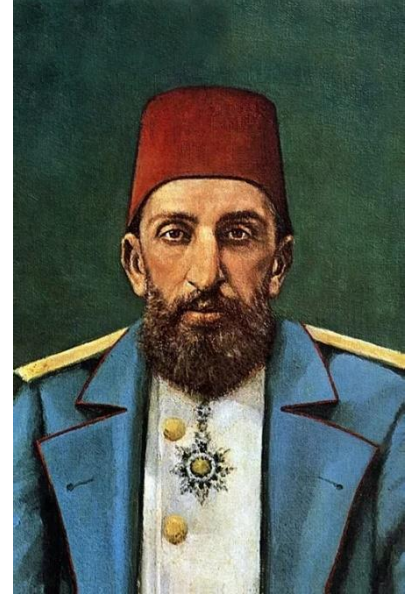
Sultan Abdülaziz, 1830 yılında doğmuş, 1861–1876 yılları arasında Osmanlı padişahı olarak tahtta kalmıştır. Batı tarzı ordu ve donanma modernizasyonuna önem vermiş, Osmanlı donanmasını dönemin en büyüklerinden biri hâline getirmiştir. Avrupa'ya seyahat eden ilk Osmanlı padişahıdır. Eğitim, bayındırlık ve ulaşım alanlarında yenilikler yapılmıştır. Ancak ekonomik krizler ve borçlanmalar döneminde tahtta bulunmuş, bu durum tepkilere yol açmıştır. 1876 yılında tahttan indirildikten kısa süre sonra hayatını kaybetmiştir. Ölümü hâlâ tartışmalıdır.

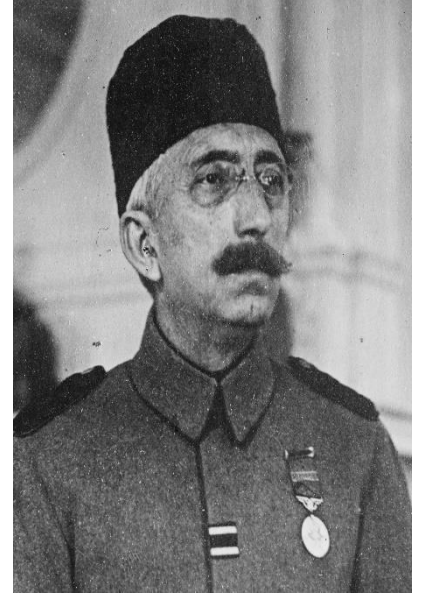
II. ABDÜLHAMİD (1876-1909)

II. Abdülhamid, 1842 yılında doğmuş, 1876–1909 yılları arasında Osmanlı padişahı olarak tahtta kalmıştır. İlk yıllarında Meşrutiyet'i ilan ederek Anayasa'yı yürürlüğe koymuş, ancak kısa süre sonra mutlak monarşiye geri dönmüştür. Uzun süren saltanatı boyunca istibdat (baskı) yönetimi uygulamıştır. Eğitim, haberleşme ve ulaşım alanlarında önemli yatırımlar yapmış, özellikle Hicaz Demiryolu projesiyle dikkat çekmiştir. Panislamizm (İslam birliği) politikasıyla Osmanlı'yı bir arada tutmaya çalışmıştır. 1909'da İttihat ve Terakki Cemiyeti tarafından tahttan indirilmiştir.

IV. MEHMED VAHDETTİN

Mehmed Vahdettin, yani VI. Mehmet, Osmanlı İmparatorluğu'nun son padişahıdır. 1861 yılında doğmuş, 1918 yılında tahta çıkmış ve 1922 yılına kadar tahtta kalmıştır. Saltanatı, I. Dünya Savaşı sonrası Osmanlı'nın işgal edilmesi ve Sevr Antlaşması'nın imzalanması gibi zor bir döneme denk gelmiştir. Millî Mücadele'ye karşı duruşu ve Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde başlatılan Kurtuluş Savaşı'na muhalefetiyle eleştirilmiştir. 1922'de saltanatın kaldırılmasıyla görevden alınmış, ardından yurt dışına kaçmış ve 1926'da İtalya'da vefat etmiştir.

EDEBİ KİŞİLİKLER

NAMIK KEMAL (1840-1888)

Namık Kemal, 19. yüzyıl Osmanlı düşünürü, şairi, yazarı ve devlet adamıdır. 1840 yılında Tekirdağ'da doğmuş, 1888'de Sakız Adası'nda vefat etmiştir. Türk edebiyatında vatan, hürriyet ve millet kavramlarını ön plana çıkaran ilk yazarlardan biridir. "Vatan Yahut Silistre" adlı tiyatro eseriyle büyük ün kazanmıştır. Genç Osmanlılar (Jön Türkler) hareketinde yer almış, özgürlük ve anayasal yönetim fikirlerini savunmuştur. Eserleriyle hem edebiyatta hem de siyasette önemli bir etki bırakmıştır.

ZİYA PAŞA (1829-1880)

Ziya Paşa, 19. yüzyıl Osmanlı şairi, yazarı ve devlet adamıdır. 1829 yılında İstanbul'da doğmuş, 1880 yılında Adana'da vefat etmiştir. Tanzimat dönemi edebiyatının önemli isimlerinden biridir. Namık Kemal ile birlikte Genç Osmanlılar hareketine katılmış, özgürlük, adalet ve halkın hakları gibi konuları savunmuştur. "Terkib-i Bent" ve "Zafername" gibi eserleriyle tanınır. Batı etkisinde modern edebiyatın gelişmesine katkı sağlamış, aynı zamanda birçok önemli görevde bulunmuştur.

